

**Vit settu okkum
fyri frá byrjan
av at kombinera
eitt sindur av
báðum mentan-
unum á jólum, so
Alma ikki kendi
seg so langt
heimanífrá**

av prýði, tí nú eri eg vorðin meir føroysk og hann meir filipinskur, flennir Alma Kjærbo.

- Fyrstu jólini eg helt í Føroyum, setti eg jólatræið upp í november mánaði. Martin helt, at tað var alt ov tíðliga, sigur Alma Kjærbo skemtiliga, og leggur aftrat, at hon hvakk við, tá hon hoyrði, at traditionelt seta føroyingar ikki træið upp fyrr enn beint áðrenn jól.

- Okkara mentan kann læra nógv av øðrum mentanum. Tær eru ikki vandamiklar, sigur Martin við einum skálkasmíli.

Gleðast um tíðina saman

Filipinarir ganga ómetaliga høgt upp í jólini og gleðast saman um høgtíðina. Hetta heldur Martin er nakað, sum vit í Føroyum kunnu læra av.

- Her heima hugsavna vit okkum nógv um gávur, og tað virði tær hava. Har yviri snýr tað seg um at gleðast um tíðina saman og tað, sum jólini umboða, tí landið er djúpt katólskt, sigur hann.

Jólaaftan á Filipsoyggjunum fara fleiri í kirkju at lurta eftir messuni, og síðani hittast tey seinni um kvöldið. Tey halda stóra veitslu úti í heita og góða veðrinum og eta eina stóra kvøldmáltíð saman við á leið 10-12 rættum um miðnátt. Síðani spæla tey spøl, syngja og stuttleika sær.

- Vit plaga øll í familjuni at taka ein rætt við hvør, og so hittast vit hjá foreldrunum og halda veitslu, sigur Alma Kjærbo.

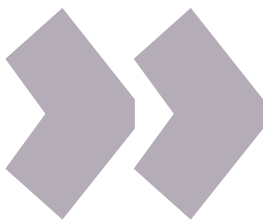
Tvær ferðir hevur Martin hildið jól á Filipsoyggjunum, og hann heldur, at tað var eitt sindur løgi at halda eini rokalig jól, tá hann er vanur við, at jólini eru still og friðarlig.

- Eg eri vanur við, at eg á jólum taki mæð av løttum og hyggi í bakspigilin eina løtu. Har gleðast tey um árið ið fór. Tað lítla, sum tey hava fingið ella tað stóra, sum tey hava upplivað. Her heima fara vit meir inn í okkum sjálvi, meðan tey har yviri gleðast saman við hinum, sigur hann umhugsin.

Stór filipinsk veitsla í Føroyum

Á hvørjum ári hittast filipinarar í Føroyum við maka og børnum til stóra jólaveitslu. Í ár veður hon hildin í Leirvík, og Alma er ein av fyriskiparunum. Hendan filipinska/føroyska jólaveitslan er eitt av hæddarpunktunum hjá fleiri um jólini, og tað er hon eisini hjá Almu og Martini.

- Hetta er hæddarpunktið á árinum. Vit hitta vinir og kenningar, hugna okkum saman allan dagin og spæla filipinsk spøl. Hvør familja tekur ein rætt við, og so eta vit saman. Filipsoyggjarnar eru so ómetaliga stórar, og tað eru ymskar matmentanir í landinum. Til hesa veitsluna fær man eisini høvi til at royna filipinskan mat, sum man ikki kennir og soleiðis læra um landið, siga tey.

**Okkara mentan
kann læra
nógv av øðrum
mentanum.
Tær eru ikki
vandamiklar**

Visti tú?

Í Filipsoyggjunum byrjar niðurteljingin til jóla 1. september. Niðurteljingin frá september til desember er ein av týðningarmestu siðvenjunum í landinum og kann óivað sigast at vera ein av heimsins longstu høgtíðum. Jólahøgtíðin byrjar so smátt frá september til desember og endar triðju ella fjórðu vikuna í januar.

Í Filipsoyggjunum er jólaprýði er at fáa í handlinum longu í august

Í Filipsoyggjunum siga flest allir íbúgvarnir seg vera kristnir, og á leið 80 prosent av teimum kristnu eru katolikkar. Hetta er ein av høvuðsorsøkunum til, at jólini hava so stóran týðning í filipinsku mentanini.

Í Filipsoyggjunum eru bert tvær veruligar árstíðir: regn- og turrtíð. Desember mánaður er ein av teimum kaldaru mánaðunum í Filipsoyggjunum, tí hann er ímillum árstíðirnar.

Jólasiðir í Filipsoyggjunum eru ein blanding av vesturlendskari og filipinskari mentan.

Kristindómurin kom til Filipsoyggjarnar í 1550unum, tá trúboðarar úr londum, so sum Portugal og Spania vitjaðu í landinum. Bæði jólamaðurin, jólatrø, jólakort og jólasangir eru innflutt úr vesturheiminum, men á filipsoyggjunum eru eisini jólatraditióinir, ið eru siðbundnar filipinskar.

Ein siðbundin filipinsk jólatraditióin verður kallað "parol". Tað er eitt bambus stong ella rammi við eini ljósstjørnu í. Eftir gomlum siði varð parol gjørt úr bambus strimlunum og pappíri í ymsum liti ella sellofan pappíri og ímyndaði stjörnuna, ið vísti vísmonnunum veg. Tað er best umtókta jólaprýði í Filipsoyggjunum.

Í Filipsoyggjunum er Jólaaftan ómetaliga umráðandi, og fleiri eru vakin alla náttina til 1. jóladag. Jólaaftanskvøld fara fleiri í kirkju at lurta eftir 'simbang gabi' ella messuni. Síðani er gildi á miðnátt, har fólk ganga húsagongd og ynskja hvørjum øðrum gleðilig jól.

Í Filipsoyggjunum eru átta høvuðsmál. Soleiðis sigur tú gleðilig jól á hesum málunum:

Á Tagalog sigur tú 'Maligayang Pasko'; á Ilonggo sigur tú 'Malipayon nga Pascua'; á Sugbuhanon ella Cebuano sigur tú 'Maayong Pasko'; á Bicolano sigur tú 'Maugmang Pasko' á Pangalatok ella Pangasinense sigur tú 'Maabig ya pasko' ella 'Magayagan inkianac'; og á Warey Warey sigur tú 'Maupay Nga Pasko.'

Í Føroyum búgva 228 filipinarar, og tá eru børnini, ið fødd eru í Føroyum ikki iroknaði